

Algymdan umyt üzdüm welin...

Category: Jemgyýetçilik tankydy, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 22 январа, 2025

Algymdan umyt üzdüm welin...

ALGYMDAN UMYT ÜZDÜM WELIN, ADAMLARA BOLAN YNAMYMY DÖWENLERIŇ WYŽDANY SYZLAÝARMYKA?

Gadym zamanlarda bir baba bolupdyr. Ol her gün agşam ýasaýan şäheriniň meýhanalaryndan bir gijeki içiljek şeraplary satyn alyp, ýeňles gylykly we tenini satyp gün görýän zenanlaryň günde biri bilen wagtyny geçirer eken. Günleriň bir günü bu baba ýogalypdyr. Ol pahyr ölende ony depin etmäge, jynazasyna hiç kim gelmändir. Sebäbi düşnükli: baba dirikä agşamlaryny gazanjasyna şerap alyp içip, jelepler bilen wagtyny geçirýän biridi. Ýöne garaşylmadyk bir zat bolup geçýär. Ylahy hikmet bilen bu babany Arşdan perişdeler inip depin edýärler, jynazasyny perişdeler okaýar. Halk hiç zada düşünmän galýar. Soňra munuň anygyna ýetmek islänler onuň öýüne ýelk ýasaýarlar we yzynda galan garryja aýalyndan baba barada jikme-jik soraýarlar. Görseler, baba pahyr gün odun satyp, ýükçülik edip gazanan pullaryna şäheriň jalataýlarynyň bir gijede içjek şeraplaryny meý satylýan dükanlardan satyn alyp, olara içere meý goýmaýan eken, äkidibem zibilhana dökýän ekeni. Tenini satýan zenanlaryň günde birini bolsa olaryň bir gijede bozuklyk edip gazanjak pullaryny eline berip, olary daňa çenli haram iş etmekden saklaýar eken, özüne bolsa daň atýança Gurhan okap beripdir, gowy wagyzlary edipdir. Şeýdibem dogry ýola düşüp giden bozuk aýallar gaty kän bolupdyr. Onuň gizlinlik bilen edýän işinden hiç kimiň habary ýok eken... Men bir gezek bu babanyň ýörelgesini tejribe edip görmek isledim. Geçen ýyl şu wagtlarrakdy. Awtobusda işe barýardym. Ýaşy kyrkdan geçen bir gelin awtobusdan düşemde olam düşdi we pyýadalap on minuda golaý geçen ýolumyz birräk düşdi. Gepiň keltesi, men onuň bozugrak aýaldygyny şobada-da aňdym. Emma ýaňky aýdyşym ýaly babanyň tejribesini özümçe ulanyp görmek

isledim. Ol aýalyň hereketleri maňzyňa batmaýanam bolsa, kireýine ýaşayan jaýynyň eýesiniň jaý puluny gymmatladandygyny, özünüňem häzir işsiz galandygyny, alty çagasynyň bardygyny we ş.m... sosial muşakgatlaryny ýagdyrdy. Asyllysyrap gürlése-de hapa-paýyş sözleri gepleriniň arasynda utanman aýdyp goyberişindenem onuň garadan gaýtmazdygyny we bozuklyk etmek üçin bähbit arap etmejek zadynyň yokdugyny arkaýyn duysa bolyardy. Ol bu bolşuny-da duypli esasa, agyr durmuşa baglayardy. Şeýdibem men oňa gysyk hereket etmezligi maslahat berdim we telefon nomerini alyp öyume geldim. Öydaki keywanym bilen maslahatlaşyp oňa komek etmegi makul bildik (ayalymam menden beter ýüregi ýuka). Ynha ol, bir gunem gecirmedi. Agşam elime jaň edaydi: "Ay pylanjan, jaýyň eyesi, kirey puluny bir ay oňunden alyp gitdi, menem natjegimi bilman bir tanşyma telefonymy girewine goyup pul alyp berdim. Indem bir telefon gotermesem bolmaya. Garyndaş doganam jaň edip dur. Gayrat et telefon satyan tanşyň bolsa karzyna alyp berayda, edil tegelek bir aydanam puluny berjekdirin" diyip aglamjyrap başlady. Ayalyma geňeşdim welin olam: "ay komek etseň et, bozuklyk edip birinden alandan senden alsyn, soň berer-da yzyna. Sogabymyz bolar" diydi. Huday bersin sogabyny... Alaryny bilseler buwagt günäsini rowa goryami adamlar.. Bir ay beyle-de dursun. Bir ýyl gecdi yzyndan... "Edil bir aydan bererin, yuzugara etmen, meni sylany Alla sylasyn" diyip bir ay geçyança gün yrman maňa we ayalyma jaň edip duran ayal ikilenji aya gecildi welin jaň etmesini goydy, üçülenji aya geçilende jaň edilende almasyny goydy... Indem 12-lenji aý... Menem gurlyşykda işlap, aýlygma oňup ýöreniň biri. Onuň tanşymdan arada durup alyp beren telefonymyň bahasy bolsa kone puldan 3 million manat (oz girewine goyan telefony 500 dolllarlyk eken). Ayalym ikimiziň goteryan telefony ikisiniň bahasy 1, 5 milliona yetenok. El telefon çykaly bärem şu telefony goterip yörüs...

Ahyr çydaman sms yazyp ugradym. Puluny bar-da üzlüş magazin bilen diyip. Huday bersin.. Gaytam ozume sms yazya, hamymy alaymasañ üzlüşmage zadym yok diyip. Ahyr tanşyma alygygyndan ozum akidip sanapjyk berdim. Şol wagt babejigmiziňem yaňja

bolan wagtydy. Çagajyk ejesiniň suydini emman bay kösap bilendir-ä... Aýlykdan "Nestogen" almaga gysylyp otyran halymyza o dünýasini satan bir haramhoryň alyna çolaşyşymyza aýalym ikimiziň janymyz ýanyp gutaranokdy... Yatlasak gaharymyza biri-birimize igenşip başlayadyk... Ol-a şol 3 mln-lyk telefon bilen millioner bolmaz, menem yer urup yerde galan garyp, ýöne gowy niyet bilen eden komegimiň yuzune tuykurip giden şol ayaldan welin iki dunyade-de razy däl...

Öňem biri atly çölüň içinden baryan eken. Yolda agsak biri duş gelyar. Ol oňa dozmän atyna mundurjek bolsa, at ikimize uzak yola yaramaz, gezekleşip munayeli diyyär. Atly pahyr oňa ynanyar, agsagyň munmeli gezegi gelen-de, ol namartlyk edägede atyň biline urya gamçyny... Şonda aldanan biçäre: "Wah atymam atymdyr welin, meniň adamlara bolan ynamymy döwdüň-dä.. Indi hiç kim ýolda galan bendä komek edesi gelmez" diyipdir. Men hem bu atly bendäniň bolşy yaly indi hakykatdanam kömek etmäge mätäç we kömek edaymeli adamlara-da ynamsyzlyk bilen garamalymyka? Bular yaly aldawçy kezzaplaryň müňlerçe kömege mätäçlere ediljek kömegiň öňüne bowet basyandyklaryndan habarlary bir barmyka? Adamlaryň arasyna ynamsyzlyk tohumyny ekyan şeyle adamlaryň şeytandan name tapawudy bar?

(Adyny mälim etmek islemedik okyjymyz).

Jemgyýetçilik tankydy